

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

ҚДКБҚ екінші деңгейдегі банктердің салымшыларына сауал қоя бастады

13 мамыр 2019 жыл

Ағымдағы жылдың мамыр айында Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры Қазақстанның қаржыгерлер Қауымдастығымен (ҚҚҚ) бірлесіп банк салымшылары арасында сауалнама жүргізуге ниетті. Сауалнаманың мақсаты банк пен депозитті таңдау кезінде салымшылар ескеретін депозиттер мен факторлар туралы хабардар болу деңгейін анықтау болып табылады.

Сауалнама жүргізу ҚДКБҚ, ҚҚҚ және банктердің халықтың қаржылық сауаттылығының деңгейін арттыру бойынша бірлескен жұмысы шеңберіндегі қадамдардың бірі болып табылады. Қазір ҚДКБҚ аптасына 6 күн салымшыларға 1460 қысқа тегін нөмірі бойынша, сондай-ақ ҚДКБҚ телеграмм-чатында тәулік бойы кеңес береді. Сонымен қатар, ҚҚҚ және банктермен бірлескен күштерді біріктіру елдің барлық өңірлері бойынша халықты қамтуды кеңейтуге мүмкіндік береді деп күтілуде.

Қазірдің өзінде банктердің салымшыларынан кері байланыс нәтижелері бойынша ҚДКБҚ ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу үшін күш-жігерді біріктіру талап етілетін келесі негізгі бағыттарды анықтады.

1- Депозиттер бойынша кепілдік туралы хабардар болу деңгейін арттыру

Депозиттерге кепілдік беру жүйесі, егер халық депозиттер бойынша кепілдіктің болуы туралы хабардар болған жағдайда тиімді. Канадалық депозиттерді сақтандыру корпорациясының (CDIC) зерттеулеріне сәйкес дағдарыстық жағдайларда жеткіліксіз хабардарлық салымдардың жаппай кету ықтималдығын 40% - ға арттыруы мүмкін. Мұндай тәуекелді азайту мақсатында, егер банк клиенттерінің 60-65% - ы депозиттер бойынша кепілдік туралы хабардар болса, CDIC есептері бойынша жеткілікті болады. Қазақстан бойынша 2016 жылы депозиттерге кепілдік беру жүйесі туралы хабардарлық деңгейі 47% (2016 жыл) деңгейінде тіркелді, бұл Францияда (48%), Украинада (49%), Ресейде (44%) ұқсас көрсеткіштермен салыстыруға болады.

Сонымен қатар, халыққа депозиттер бойынша кепілдіктің бар екендігі туралы ақпараттандыру ғана емес, сонымен қатар кепілдіктің Қандай мөлшері кепілдікпен жабылғанын түсіндіру маңызды. Мәселен, ағымдағы жылдың ақпан-наурыз айларында ҚДКБҚ колл-орталығына түскен қоңыраулардың 22% салымшылар мен кепілдік беру объектілерінің депозиттері бойынша кепілдік сомасының дұрыс есебіне қатысты болды.

Осы бағытта түсіндірулер келесі мәселелер бойынша талап етіледі:

- ағымдағы шоттар мен төлем карточкаларын қоса алғанда, депозиттердің барлық түрлері кепілдіктерге жатады;
- депозиттер бойынша сыйақы капиталдандырылған, яғни негізгі салым сомасына қосылған бөлігінде ғана кепілдікпен жабылады;
- депозиттік сертификаттар кепілдікке жатпайды;
- кепілдік мөлшері валюта мен депозиттердің түрлеріне байланысты ерекшеленеді (15 млн теңге – жинақ салымдары, 10 млн теңге – теңгемен депозиттер, 5 млн теңге-валютамен депозиттер);

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

- кепілдіктің жалпы сомасы, салымшының банкте әр түрлі депозиттерде әр түрлі валютада ақша орналастырылған жағдайда, 15 млн теңгеден аспауы тиіс;
- кепілдік төлем сомасы салымшыда кредит бойынша берешек болған жағдайда азаяды;
- кепілдік мөлшерінен асатын сома ҚДКБҚ төленбейді.

2 - Банкті таңдау үшін критерийлерді түсіндіру

Ұлттық Банктің сұрауына сәйкес, респонденттердің 65%-ы банктердегі депозиттерде ақша жинақтарын сақтайды. Бұл ретте ҚДКБҚ колл-орталығына келіп түскен мәселелердің үштен бірі банкті таңдауға және депозитті таңдауға қатысты. Қарапайым салымшылардың банкті таңдау және дұрыс ақпаратты қайдан алу керектігіне басты назар аударуда әлдебір ақпараттық вакуум байқалады.

Осы бағытта банктердің жауапкершілігі банктің қызметі туралы және инвесторлар ғана емес, салымшылар да банкті таңдау туралы шешім қабылдау кезінде пайдалана алатын қаржылық көрсеткіштер туралы ақпаратты уақтылы ашу болып табылады. Өз кезегінде ҚДКБҚ тарапынан банктің қаржылық жағдайын қандай критерийлердің сипаттай алатынын және оларды қалай талдай алатынын түсіндіру талап етіледі.

3 - Депозитті таңдау үшін критерийлерді түсіндіру

Банкті таңдағаннан кейін салымшылар қоятын келесі сұрақ депозиттің дұрыс түрін таңдау болып табылады. Депозит таңдау кезінде салымшылар мыналарды ескеруі тиіс:

- депозит ашқан кезде салымшы өзіне қандай мақсаттарды қояды?
- ақшаны қандай валютада жасаған және сақтаған жақсы?
- депозит бойынша кірістілік қабылданатын тәуекел деңгейіне сәйкес келе ме?

Депозит ашу мақсаттары қандай?

Мысалы, егер мақсат – қаражаттың сақталуы болса, бұл ретте салымшы үшін ақшаны кез келген сәтте пайдалану мүмкіндігі маңызды болса, онда ақшаны ағымдағы шотта ұстау немесе жолсыз салымды ашу қажет. Егер салымшы ұзақ мерзімді жинақ жасауды жоспарласа, онда жинақ салымы неғұрлым оңтайлы болып табылады, ол бойынша 4 жыл ішінде жинақ сомасын 1,5 еседен артық, ал 6 жыл ішінде 2 еседен артық ұлғайтуға мүмкіндік беретін ең жоғары кіріс болмақ. Мысалы, егер сізде 3 миллион теңге болса, онда 13% ставка бойынша 4 жылдан кейін бұл ақша жинақ салымында 4,9 миллион теңгені, ал 6 жылдан кейін 6,2 миллион теңгені құрайды. Бұл ретте, салымшы жинақ депозитін мерзімінен бұрын жабу тек 30 күн бұрын алдын ала хабарланған және сыйақыны жоғалтумен ғана мүмкін екендігін түсінуі тиіс. Жинақты бірнеше түрлі депозиттерге тарату ең оңтайлы жол болып табылады.

Депозит-теңгемен немесе шетел валютасымен?

Бүгінгі күні шетел валютасындағы депозиттік базаның үлесі 45% - ды құрайды. Бұл ретте, егер кірістер мен шығыстар теңгемен жүзеге асырылса, онда шетел валютасында жинақ кезінде салымшы бағам жоғарыға да, төменге де өзгеруі мүмкін болғандықтан, валюталық тәуекелдерді көтереді. Осылайша, АҚШ долларымен салым ашқан салымшылар 2018 жылдың маусым айында шетел валютасына теңге бағамының әлсіреуі және есептелген сыйақы есебінен шамамен 12% кіріс алды, ал қазан айындағы кіріс – шамамен 5%. Үш ай бұрын ашылған салымдар теріс кірістілікті көрсетеді (-0,8%). Сонымен қатар, сатып алу бағасы сату бағасынан төмен болғандықтан туындайтын айырбастау шығындары туралы ұмытпау керек. Мысалы, қазіргі уақытта АҚШ долларын сатып алу мен сату бағамы арасындағы айырмашылық 1,5-тен 4 теңгеге дейін.

Табыс жеткілікті ме?

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

Депозит бойынша жоғары табыстылық әрқашан жақсы фактор емес. Мысалы, жинақ салымдары бойынша неғұрлым жоғары мөлшерлемелер объективті себептерге негізделген - шарттың талаптарына сәйкес салымшы салынған қаражатты белгілі бір уақыт кезеңі ішінде алмауға міндеттенеді. Алайда, бүгінгі күні 15 Банк ұсынылған жинақ салымдарының арасында, сондай-ақ пайыздық сыйақы ставкаларының әр түрлі деңгейлерін байқауға болады. Бұл жағдайда "тәуекел-табыстылық" тұжырымдамасы туралы есте сақтау қажет, оған сәйкес кірістіліктің жоғары деңгейі салымшының өзіне қабылдайтын тәуекелдің неғұрлым жоғары деңгейіне байланысты болуы тиіс: жоғары тәуекел – тәуекел үшін жоғары төлем. Тиісінше, осы мәселе бойынша міндет өте жоғары сыйақы ставкасын ұсынатын Банктің депозитор өзіне қандай тәуекелдерді қабылдайтын түсіндіруіне шоғырланатын болады.

ҚДКБҚ сауалнаманы жүргізу арқылы қазақстандықтардың қаржылық сауаттылығындағы мүмкін болатын олқылықтарды анықтауды ғана емес, сонымен қатар халықтың назарын әрбір салымшы өзінің депозитке салымы туралы шешім қабылдау кезінде қояы тиіс маңызды сұрақтарға маңыз беруді жоспарлап отыр.

Сауалнама телефон және онлайн арқылы жүргізіледі. Басып шығарылған бланкіні екінші деңгейлі банк бөлімшелерінде де алуға болады. ҚДКБҚ сауалнама нәтижелері туралы ол аяқталғаннан кейін, сондай-ақ халық арасында ақпараттық-түсіндіру жұмыстары бөлігінде қабылданған іс-шаралар туралы хабардар ететін болады.

Депозиттер бойынша кепілдік туралы ҚДКБҚ мамандарының кеңесін алыңыз:

- **1460** қысқа нөмірі бойынша ҚДКБҚ колл-орталығында (тегін)
- ҚДКБҚ телеграмм-чатында: **@KDIF_Ask**
- Facebook-те ҚДКБҚ ресми беттерінде: **@KDIFKZ**, Instagram: **Deposit_KZ**

Сауалнамаға [онлайн](#) қатысуға мына сілтеме бойынша болады: сауалнама немесе **1460** тегін қысқа нөмірі бойынша телефон арқылы

www.kdif.kz

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

Информационное сообщение

КФГД начинает опрос вкладчиков банков второго уровня

13 мая 2019 года

В мае текущего года Казахстанский фонд гарантирования депозитов (КФГД) совместно с Ассоциацией финансистов Казахстана (АФК) намерен провести опрос среди вкладчиков банков. Целью опроса является определение уровня осведомленности о гарантии по депозитам и факторов, которые учитывают вкладчики при выборе банка и депозита.

Проведение опроса является одним из шагов в рамках совместной работы КФГД, АФК и банков по повышению уровня финансовой грамотности населения. Уже сейчас КФГД 6 дней в неделю предоставляет консультации вкладчикам по короткому бесплатному номеру 1460, а также круглосуточно в Телеграм-чате КФГД. Вместе с тем, ожидается, что объединение совместных усилий с АФК и банками позволит расширить охват населения по всем регионам страны.

Уже сейчас, по результатам обратной связи от вкладчиков банков, КФГД выявил следующие основные направления, по которым требуется объединить усилия для проведения информационно-разъяснительной работы.

1 - Повышение уровня осведомленности о гарантии по депозитам

Система гарантирования депозитов эффективна в том случае, если население осведомлено о наличии гарантии по депозитам. Согласно исследованию Канадской корпорации по страхованию депозитов (CDIC), в кризисных ситуациях недостаточная осведомленность может повысить вероятность массового оттока вкладов на 40%. В целях минимизации такого риска, по расчетам CDIC, достаточным будет, если 60–65% клиентов банков будут осведомлены о гарантии по депозитам. По Казахстану уровень осведомленности о системе гарантирования депозитов в 2016 году был зафиксирован на уровне 47% (2016 год), что можно сопоставить аналогичными показателями во Франции (48%), Украине (49%), России (44%).

Вместе с тем, важно не только информировать население о наличии гарантии по депозитам, но также разъяснять, что именно покрывается гарантией, какой размер гарантии. Так, 22% звонков, поступивших в колл-центр КФГД в феврале-марте текущего года, касались корректного расчета суммы гарантии по депозитам вкладчиков и объектов гарантирования.

В данном направлении разъяснения требуются по следующим вопросам:

- все виды депозитов, включая текущие счета и платежные карточки, подлежат гарантии;
- вознаграждение по депозитам покрывается гарантией только в части, которая была капитализирована, то есть, присоединена к сумме основного вклада;
- депозитные сертификаты не подлежат гарантии;
- размер гарантии различается в зависимости от валюты и видов депозитов (15 млн тенге – сберегательные вклады, 10 млн тенге – депозиты в тенге, 5 млн тенге – депозиты в валюте);
- общая сумма гарантии, при условии, что у вкладчика в банке размещены деньги на разных видах депозитов в разных валютах, не может превышать 15 млн тенге;

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

- сумма гарантийной выплаты уменьшается в случае наличия у вкладчика задолженности по кредиту;
- сумма, превышающая размер гарантии, не выплачивается КФГД.

2 - Разъяснение критериев для выбора банка

Согласно опросу Национального банка, 65% респондентов хранят денежные накопления на депозитах в банках. При этом, практически треть вопросов, поступающих в колл-центр КФГД, касается выбора банка и выбора депозита. Существует некий информационный вакуум, так как простые вкладчики не знают, на что надо обращать внимание при выборе банка и где взять данную информацию.

В данном направлении ответственностью банков является своевременное раскрытие информации о деятельности банка и о финансовых показателях, которые не только инвесторы, но и вкладчики могут использовать при принятии решений о выборе банка. В свою очередь, со стороны КФГД требуется разъяснение того, какие критерии могут характеризовать финансовое состояние банка и как их анализировать.

3 - Разъяснение критериев для выбора депозита

После выбора банка следующим вопросом, которым задаются вкладчики, является выбор правильного вида депозита. При выборе депозита вкладчики должны учитывать следующее:

- какие цели ставит вкладчик для себя при открытии депозита?
- в какой валюте лучше делать и хранить сбережения?
- соответствует ли доходность по депозиту уровню принимаемого риска?

Какие цели открытия депозита? Например, в случае, если цель – сохранность средств, при этом, для вкладчика важна возможность воспользоваться деньгами в любой момент, то необходимо держать деньги на текущем счете или открыть несрочный вклад. Если вкладчик планирует делать долгосрочные сбережения, то более оптимальным является сберегательный вклад, по которому самая высокая доходность, позволяющая за 4 года увеличить сумму накоплений более, чем в 1,5 раза, а за 6 лет – более, чем в 2 раза. К примеру, если у Вас 3 миллиона тенге, то, при ставке 13% через 4 года эти деньги на сберегательном вкладе составят порядка 4,9 миллионов тенге, а через 6 лет – 6,2 миллиона тенге. При этом, вкладчик должен понимать, что досрочное закрытие сберегательного депозита возможно только при предварительном уведомлении за 30 дней и с потерей вознаграждения. Наиболее оптимальным является распределять сбережения на несколько разных депозитов.

Депозит – в тенге или в иностранной валюте? На сегодняшний день, доля депозитной базы в иностранной валюте составляет 45%. При этом, если доходы и расходы осуществляются в тенге, то при сбережении в иностранной валюте вкладчик несет валютные риски, ввиду того, что курс может изменяться как вверх, так и вниз. Так, вкладчики, которые открыли вклады в долларах США в июне 2018 года получили доходность порядка 12% за счет ослабления курса тенге к иностранной валюте и начисленного вознаграждения, в октябре – порядка 5%. Вклады, открытые три месяца назад, показывают отрицательную доходность (-0,8%). Кроме того, не стоит забывать о расходах на конвертацию, которые возникают из-за того, что цена покупки ниже цены продажи. Например, в настоящее время разница между курсом покупки и продажи доллара США составляет от 1,5 до 4 тенге.

Достаточна ли доходность? Высокая доходность по депозиту не всегда хороший фактор. Например, наиболее высокие ставки по сберегательным вкладам обусловлены объективными причинами - согласно условиям договора вкладчик обязуется не снимать

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ
Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, 050051, Достық даңғылы 136
«Пионер-3» БО, 8 қабат

Баспасөз қызметі: +7 (727) 312 24 39 | e-mail: info@kdif.kz
www.kdif.kz

вложенные средства в течение определенного периода времени. Однако, среди сберегательных вкладов, предлагаемых на сегодняшний день 15 банками, также можно наблюдать различные уровни процентных ставок вознаграждения. В данном случае, необходимо помнить о концепции «риск-доходность», согласно которой более высокий уровень доходности должен быть обусловлен более высоким уровнем риска, который принимает на себя вкладчик: выше риск – выше плата за риск. Соответственно, задача по данному вопросу будет сфокусирована на объяснении банком, предлагающим очень высокие ставки вознаграждения, какие риски принимает на себя депозитор.

КФГД посредством проведения опроса планирует не только определить возможные пробелы в финансовой грамотности казахстанцев, но и очередной раз обратить внимание населения на важные вопросы, которые каждый вкладчик должен задавать при принятии решения о своих вложениях на депозит.

Опрос будет проводиться по телефону и онлайн. Распечатанный бланк можно получить и в отделениях банков второго уровня. КФГД будет информировать о результатах опроса по его завершению, а также о мероприятиях, предпринятых в части информационно-разъяснительной работы среди населения.

Получите консультацию специалистов КФГД о гарантии по депозитам:

- в колл-центре КФГД по короткому номеру **1460** (бесплатно)
- в Телеграм-чате КФГД: **@KDIF_Ask**
- на официальных страницах КФГД в Facebook: **@KDIFKZ**, Instagram: **Deposit_KZ**.

Участвовать в опросе онлайн можно по ссылке: [Опрос](#) или по телефону: по бесплатному короткому номеру 1460

www.kdif.kz